

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025

d. 02-10-2023

Mødedato Mandag d. 02. oktober 2023 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet

Indholdsfortegnelse

Budgetforlig og besparelser 2024-2027.....	3
Lukket: Anlægsbevilling.....	4
Principbeslutning - udvælgelse af områder til behandling af vindmølleforslag.....	5
Orientering om støjklager i Vandel.....	7
Indkomne projektforslag om fjernvarme og aflysninger af godkendte fjernvarmeprojekter.....	8
Orientering om igangsættelse af ny ejerstrategi for Vejle Spildevand A/S.....	9
Orientering om overløb af regnvandsopblandet spildevand.....	10
Orientering om evaluering af Klimatilpasningsprojektet i Østbyen.....	11
Resilient klimakost - afrapportering.....	13
Vejle Ådal og Fjord.....	16
Danmarks bedste friluftskommune 2023.....	18
Kommissorium for styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning.....	19
Forslag til program og økonomi for Klimadag i Vejle og RCVs 1-års fødselsdagsfest.....	20
Godkendelse af oprettelse af selskab til varetagelse af solceller mv., herunder anmodning om bevill	22
Anlægsbevilling til opgradering af faciliteter på Egtved Genbrugsplads.....	25
Status af henteordning for asbestaffald.....	27
Orientering af faseopdelt undersøgelsesplan for fremtidig håndtering af perkolat.....	29
Beslutning om gennemførsel af pilotprojekter i delprojektet Borgersamlingen bæredygtigt forbrug i	31
Rottebekæmpelse - takstændring for 2024.....	33
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	35
Meddelelser.....	36
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	37

Punkt 140: Budgetforlig og besparelser 2024-2027

00.30.10-S00-3-23

Resume

Udvalget orienteres om konsekvenserne af budgetforliget i KNMU-perspektiv, samt besparelser og øvrige udfordringer under forudsætning af Byrådets endelige godkendelse af budget 2024-27 d. 4. oktober 2023.

Sagsfremstilling

Budgetforlig blev indgået d. 12. september 2023, og det endelige budget skal behandles i Byrådet d. 4. oktober 2023.

Budgetforliget og dets konsekvenser i KNMU perspektiv gennemgås på mødet, herunder besparelser og udfordringer.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget beslutter håndtering af besparelser og øvrige udfordringer.

Beslutning

Orientering taget til efterretning og besparelser håndteret i overensstemmelse med forvaltningens oplæg.

Udvalget ønsker at opfordre Beredskabskommissionen til at indtænke drikkevandskvaliteten i projekterne hvor brandhaner nedlægges.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 141: Lukket: Anlægsbevilling

06.02.10-P20-2-20

Punkt 142: Principbeslutning - udvælgelse af områder til behandling af vindmølleforslag

01.02.20-G01-1-23

Resume

Vejle Kommune har sat sig et mål om at øge den lokale produktion af vedvarende energi – herunder mere landvind. Vindkraft i Vejle Kommune bidrager til grøn omstilling, forsyningssikkerhed og udvikling af energisystemet. Byrådet har i august 2023 godkendt proces- og prioriteringsprincipper for udbygning af vedvarende energi, der beskriver de mange hensyn, der skal tages i arbejdet med VE-projekter – herunder til lokalsamfund, natur, forsyningssikkerhed, lokal erhvervsudvikling mv.

Med denne sag indstilles det, at der politisk gives principiel opbakning til, at forvaltningen prioriterer at arbejde videre med VE-projekter i tre områder – i Øster Starup, i Give området og nord for Vejle. Alle projekter i områderne vil gennemgå den normale administrative og politiske vurderings- og beslutningsproces, og skal afspejle Byrådets politiske principper for VE-anlæg.

Sagsfremstilling

Klimakrisen og behovet for en hurtig grøn omstilling har været central for den politiske udvikling i Vejle Kommune de sidste år. Omkring 2/3 af vores CO₂-udledning stammer fra forbrug af fossile brændsler til stationær energi (den el og varme, vi bruger i bygninger) og til transport (benzin, diesel, jetfuel mv). Det er udledninger, vi kan gøre grønnere gennem udbygning af fjernvarme, understøtte skiftet til elbiler, arbejde med PtX – og ikke mindst producere mere grøn strøm selv. Med Klimaplanen fra 2020 har Vejle Kommune sat en målsætning om, at 65 % af elforbruget i 2030 skal stamme fra lokale, vedvarende energikilder (sol, vind og biogas).

Danmark – og Europa – har i de sidste år gennemgået en energikrise, der har sat yderligere skub i at arbejde med lokal produktion og forsyningssikkerhed.

Arbejdet med den strategiske energiplan viser, at Vejle Kommune har en stor lokal solproduktion i dag – og flere store projekter er under opførsel. Med disse projekter indregnet mangler omkring 600-1.000 TJ i lokal, grøn energi for at nå 65 %-målsætningen i 2030. For at producere denne mængde grøn energi er der behov for 12-20 moderne vindmøller (f.eks. 5.0 MW møller på ca. 150 meters højde). Dette behov udvikler sig dog løbende, herunder udviklingen af PtX og hvordan den statslige satsning på energiøer gennemføres.

Proces- og prioriteringsprincipper

Byrådet har 16. august godkendt proces- og prioriteringsprincipper for udbygning af vedvarende energi. Principperne lægger bl.a. vægt på en omfattende lokal borgerinddragelse og kompensation til naboer og lokalområder som vigtige elementer i udrulningen af sol, vind og biogas. Ligeledes vil byrådet med principperne prioritere landskabs- og naturhensyn, geografisk spredning af vindmøller samt hensyn til energiinfrastrukturen, erhvervsudvikling og sektorkoblingsmuligheder.

Der er løbende henvendelser fra udviklere og lokalt erhvervsliv om muligheder for VE-anlæg. Nogle af disse projekter er nu på et relativt modent niveau, mens andre stadig er i en tidlig fase. Myndighedsbehandlingen er ganske ressourcekrævende for både kommune og udviklere. Derfor foreslås det, at der udpeges et antal særligt interessante områder til videre arbejde. De områder, der nu foreslås prioriteret, skal afspejle Byrådets proces- og prioriteringsprincipper i sig selv. Samlet set afspejler de tre områder princippet om geografisk spredning.

Prioritering af projektområder

Det foreslås, at Byrådet på dette tidspunkt udtrykker en opbakning til, at der arbejdes videre med tre områder:

- Vindmøller nord for Vejle by i placeringer tæt på motorvejene, med mulighed for også at se på potentialer for biogasanlæg i samspil med Hedensted Kommune samt evt. supplerende solceller. Projektet har opbakning fra det lokale erhvervsliv.
- Vindmøller på Give-egnen med særlig vægt på muligheden for etableringen af en lokal energipark med solceller og biogas i tæt samspil med det lokale erhvervsliv samt fjernvarmeforsyning.
- Vindmøller nord for Øster Starup, med mulighed for også at arbejde med supplerende solceller. Projektet har været igennem en længere dialogproces med lokalområdet og en lokal dialoggruppe, hvor igennem der bl.a. er udarbejdet forslag til en lokal pulje til aktiviteter og projekter mv.

Projekter i disse områder er blevet præsenteret og drøftet med formandskaberne for Teknisk Udvalg, Klima-, Natur- og Miljøudvalget samt for borgmesteren.

Med denne sags principielle opbakning er der alene givet mandat til, at forvaltningen kan arbejde videre med disse prioriterede projektområder. Der er ikke med denne sag igangsat lokalplansarbejde, VVM-analyser eller andre myndighedsopgaver, dette vil følge af de sædvanlige beslutningsprocedurer. Projekter i de nævnte områder kan i sagens natur derfor også blive lukket eller politisk afvist i senere procesfaser.

Beslutningen afspejler de områder, Vejle Kommune i første omgang fokuserer på. Nye, stærke projektforslag, der f.eks. involverer samspil med lokale varmeløsninger, udskiftning af eksisterende møller med mere effektive modeller eller produktion af PtX-energi, kan komme på bordet. I så fald vil disse kunne indgå i nye politiske prioriteringer.

Økonomi

Beslutningen har ingen økonomiske konsekvenser for Vejle Kommune.

Klima og resiliensvurdering

Stationær energi – forstået som den energi vi bruger til opvarmning, belysning mv. af bygninger – udgør ca 1/3 af det samlede CO₂-aftryk fra Vejle Kommune. Den energi skal gøres grønnere, herunder ved at erstatte kul og gas i elproduktionen med vind og sol, samt ved at erstatte olie- og gasfyr med fjernvarme og varmepumper. Dette kræver mere grøn vedvarende energi, og også lokal energi af hensyn til eltransmissionsnettet, forsyningssikkerheden og muligheden for erhvervsudvikling. Også transporten (også ca 1/3 af klimaaftryk) elektrificeres i disse år – hvor diesel- og benzinbiler udfases til fordel for el og på sigt også PtX-brændsler. Dette kræver også tilgang af grøn, lokal elektricitet.

En vindmølle (5.0 MW) producerer årligt ca. 14 mio. emissionsfrie kWh, og fortrænger dermed ca. 1.930 tons CO₂ ud fra det nuværende elektricitetsmix.

En del af værdien af elproduktionen bliver i lokalområderne (herunder grøn pulje) og kan anvendes til at styrke lokalområderne, hvilket i sig selv er en resiliensværdi.

Sagens videre forløb

Sagen behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget, Teknisk Udvalg, Økonomiudvalget og Byrådet.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalgene anbefaler Økonomiudvalget at udtrykke principiel opbakning til vindmølle-projekter på Give egnen, i Vejle Nord og i Øster Starup, således at forvaltningen prioriterer at arbejde med projekter i disse områder.

Beslutning

Anbefalet, idet udvalget er opmærksom på at ikke alle ønsker, at der arbejdes videre med projektet i Øster Starup. Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 143: Orientering om støjklager i Vandel

09.11.00-K02-16-23

Resume

Forvaltningen har i maj, juni og juli måned modtaget klager over støj fra solcelleparken i Vandel.

Sagsfremstilling

Forvaltningen giver en status på de tiltag der er igangsat.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at sagen drøftes.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Udvalget orienteres når der er nyt i sagen.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 144: Indkomne projektforslag om fjernvarme og aflysninger af godkendte fjernvarmeprojekter

13.03.01-P19-1-23

Resume

På baggrund af KNMU's beslutning af 2. maj 2022 om delegation af kompetence for at fremme sagsbehandlingen af fjernvarmeprojekter, orienteres hermed om indkomne forslag og aflysninger i forbindelse med fjernvarmeforsyning.

Sagsfremstilling

Teknik & Miljø har modtaget følgende projektforslag:

- Projektforslag fra TREFOR Varme A/S om fjernvarmeforsyning af eksisterende erhvervsområde ved Karen Blixens Vej i Vejle. Projektområdet forsynes idag med naturgas, men støder op til eksisterende forsyningsområde for TREFOR Varme A/S.

Projektforslaget er godkendelsespligtigt efter projektbekendtgørelsen om kollektive varmforsyningsanlæg og er sendt i 4 ugers høring jf. § 18 i bekendtgørelsen.

Teknik & Miljø har modtaget følgende anmodninger om aflysning af godkendte fjernvarmeprojekter:

- Anmodning fra Egtved Varmeværk a.m.b.a om aflysning af forsyningsområde ved boligkvarter i det nordlige Egtved, som bl.a. omfatter Frydsvej. Det har udelukkende været muligt at få 8 tilmeldinger til projektet. Der var beregnet en minimumstilslutning på 19,6 ejendomme i det godkendte fjernvarmeprojekt.
- Anmodning fra Egtved Varmeværk a.m.b.a om aflysning af forsyningsområde ved erhvervsområde i det nordlige Egtved. Det har udelukkende været muligt at få 10 tilmeldinger til projektet. Der var i det godkendte fjernvarmeprojekt antaget, at 21 ejendomme ville tilmelde sig.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Kommunes klimaplan har en række målsætninger om at understøtte udbredelsen af fjernvarme og derigennem skabe en mere grøn varmforsyning i Vejle Kommune.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Kortbilag - aflysning af fjernvarmeforsyning af erhvervsområde ved Nydamsvej i Egtved

Kortbilag - aflysning af fjernvarme i boligområde ved Fryds Alle mm i Egtved

Kortbilag - projektforslag erhvervsområde ved Karen Blixens Vej i Vejle

Punkt 145: Orientering om igangsættelse af ny ejerstrategi for Vejle Spildevand A/S

06.00.00-A21-1-23

Resume

Vejle Spildevand er et 100 % kommunalt ejet selskab. Vejle Kommunes byråd kan øve indflydelse på selskabet gennem udpegning af bestyrelsesmedlemmer og gennem en ejerstrategi. Med ejerstrategien definerer Byrådet sine overordnede forventninger til og prioriteringer i selskabet. Med denne sag orienteres om proces for, at der udarbejdes en ny, fire-årig ejerstrategi for Vejle Spildevand, der sætter en klar retning for selskabets bidrag til effektiv drift, udvikling, samarbejder samt miljø- og klimaarbejdet.

Sagsfremstilling

Vejle Kommune ejer Vejle Spildevand A/S 100 %, og udpeger et flertal af bestyrelsens medlemmer. Selskabet skal levere en effektiv drifts på spildevandsområdet - men har også et samfundsansvar og kan bidrage til udviklingen af klima- og miljøindsatser i Vejle Kommune bredere indenfor lovgivningen. Kommunen har ikke direkte instruktionsbeføjelser i forhold til selskabet. Derfor er en ejerstrategi et vigtigt styringsværktøj for kommunens interessevaretagelse.

Ejerstrategien har til formål at være et fælles styringsredskab for Vejle Spildevand A/S og Vejle Kommune. Strategien fastlægger overordnede forventninger til prioriteringer i selskabets drift, hvor kommunen ønsker mere fokus på bæredygtighed og grøn omstilling. Ligeledes har strategien til hensigt at optimere den løbende dialog og koordinering mellem parterne på klima, energi- og forsyningsområdet.

Udarbejdelsen af strategien foreslås gennemført med bistand fra eksternt konsulenthus. Økonomiudvalget udpeges som politisk ansvarlig styregruppe for strategien, og der nedsættes en administrativ styregruppe med deltagelse af kommunaldirektør, direktør for Teknik & Miljø samt direktør for Vejle Spildevand. Der gennemføres både individuelle og fokusgruppeinterviews for at sikre en god inddragelse af relevante aktører og interessenter.

Vejle Spildevands arbejde har en meget klar klimaprofil - i form af reducerede udledninger til vandmiljø, udnyttelse af restprodukter og energioverskud på renseanlæg og ikke mindst bidrag til klimatilpasningsarbejdet. En revideret ejerstrategi vil skulle styrke disse hensyn.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Spildevands arbejde har en meget klar klimaprofil - i form af reducerede udledninger, opsamling af f.eks. biogas og energi på renseanlæg og ikke mindst bidrag til klimatilpasningsarbejdet. En revideret ejerstrategi vil skulle styrke disse hensyn.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at proces for ny ejerstrategi for Vejle Spildevand tages til orientering.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 146: Orientering om overløb af regnvandsopblandet spildevand

06.00.00-G01-92-22

Resume

Vejle Spildevand A/S har ansøgt om at få revideret fjorten tilladelser til udledning af regnvandsopblandet spildevand til vandmiljøet. Hermed en opfølgende orientering om handleplaner for overløb og tilladelser til udledning af regnvandsopblandet spildevand til vandmiljøet.

Sagsfremstilling

Klima, Natur- og Miljøudvalget blev sidste sommer orienteret om, at Vejle Spildevand A/S har ansøgt om at få revideret fjorten tilladelser til udledning af regnvandsopblandet spildevand til vandmiljøet. Forvaltningen og forsyningen har siden været i løbende dialog om handleplaner for de fjorten overløb, og vil hermed give en opfølgende orientering.

I dag overholdes fem af de fjorten tilladelser. Optimering af datagrundlaget i Vejle Spildevands beregningsmodeller har vist, at to overløb i Skibet nu efterlever udledningstilladelsen. Dertil vil optimering af pumper og ledningssystemer sikre overholdelse af to tilladelser til overløb i Højen og Skibet. Endelig har gennemførte indsatser i Spildevandsplanen betydet, at et overløb i Bredballe efterlever udledningstilladelsen.

Øvrige fem overløb i Børkop, Give og Egtved indgår i Spildevandsplanens separeringsprojekter, som gradvis realiseres frem mod 2025. De tilhørende udledningstilladelser vil blive revideret i takt med, at projekterne gennemføres. Ydermere vil et overløb i Farre blive reduceret via driftsoptimering, når spildevandsplan-projektet i Give er gennemført.

Handlingen for de resterende tre overløb er, at separere udvalgte fælleskloakerede områder i Grejs og Vonge.

Kloakseparering og etablering af et tostrengt ledningssystem er grundlaget for at nedlægge og begrænse overløb af fællesvand til vandløb og fjord under kraftig regn. Projekterne vil blive prioriteret i Spildevandsplanen med mål om opstart fra 2026. Indsatsen er en del af en løbende dialog mellem Forvaltningen og forsyningen om at begrænse udledningen af næringsstoffer og miljøfremmede stoffer til vandmiljøet.

Spildevandsplanen har hovedfokus på en prioriteret indsats for reduktion af mængden af overløbsvand fra spildevandssystemet. Indsatsen er prioriteret i forhold til sårbare vandløb og større udledninger til Vejle Fjord og mange projekter er igang.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Tilladelser og indsatser vedr. overløb bidrager til kommunens resiliensstrategi gennem en prioriteret indsats for at reducere udledningen af urensset spildevand til vandmiljøet.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 147: Orientering om evaluering af Klimatilpasningsprojektet i Østbyen

00.16.00-P20-28-12

Resume

Der er lavet en evaluering af Klimatilpasningsprojektet i Østbyen med fokus på samarbejdet og processen bag projektet. Evalueringen har medført en række nøgleobservationer og gode råd til fremtidige samarbejder om klimatilpasningsprojekter med merværdi. På mødet orienteres om evalueringen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Klimatilpasningsprojektet i Østbyen – etape 1 er afsluttet. Det har været et samarbejdsprojekt mellem Vejle Spildevand A/S, ØsterBO og Vejle Kommune. Projektet har fra idé til udførelse forløbet over en årrække, hvor der har været meget læring undervejs. For at sikre at denne læring ikke går tabt, har styregruppen for projektet entret med konsulentvirksomheden Smith Innovation, som har evalueret samarbejdet og processen bag projektet.

Evaluering

Evalueringen er lavet på baggrund af interviews med de tre samarbejdspartnere, rådgivere, entreprenør og udvalgsformand for Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Evalueringen er samlet i en rapport, som kort beskriver procesforløbet ”Fra våde kældre til klimasikring med merværdi”, nøgleobservationer og gode råd til fremtidige samarbejdsprojekter inden for følgende overskrifter:

- En stærk vision skabes i fællesskab.
- Det klare mandat
- Fælles interesser driver det gode samarbejde

En stærk vision skabes i fællesskab

Nøgleobservationer:

- En fælles vision har været vigtigt for at projektet er lykkedes.
- På trods af ændringer undervejs, er visionen blevet fastholdt.
- Fokus på høj arkitektonisk kvalitet og politiske godkendelser i både Vejle Kommune og ØsterBO har medført mange iterationer undervejs.
- Det har været en særlig styrke ved projektet, at der har været én entreprenør på hele projektet.

Gode råd:

- Den stærke vision skabes i fællesskab.
- Skab en ”medspiller”-mentalitet i projektgruppe, for komplekse klimatilpasningsprojekter med mange bundlinjer løber uundgåeligt ind i udfordringer og uforudsigeligheder.

Det klare mandat

Nøgleobservationer:

- I løbet af projektet blev der opbygget en større forståelse imellem parterne i samarbejdet, ikke mindst i forhold til beslutningsprocesser.
- Der har været tvivl om mandatet til beslutninger i projektgruppen, hvilket har ført til mange møder uden beslutninger og afventninger på beslutning hos styregruppe og stadsarkitekt.

Gode råd:

- Skab klarhed om beslutningsmandat.
- Vær forberedt på uforudsigelighed i et komplekst projekt med mange interesser, politisk bevågenhed og højt ambitionsniveau.

Fælles interesser driver det gode samarbejde
Nøgleobservationer:

- Projektet har med succes vist, hvordan klimatilpasning kan samtænkes med byudvikling, der skaber merværdi og øger livskvaliteten for beboere og borgere i Vejle.
- Den stærke bevidsthed om den værdi der ligger i samtænkning af klimatilpasning og byudvikling, som er opbygget i Vejle gennem flere år, har smidiggjort beslutninger relateret til projektet.
- Hos medarbejdere og ledelse i Vejle Kommune og Vejle Spildevand er der skabt en større forståelse for hinanden, hvilket er værdifuldt for fremtidigt samarbejde, der fortsætter traditionen i Vejle med en integreret tilgang til klimatilpasning og byudvikling.

Gode råd:

- Vær bevidst om betydningen af en fælles fortælling for ejerskab og gode samarbejdsprojekter.
- Skab et ”by- og vandstrategisk rum” til dialog og samarbejde om klimatilpasning og byudvikling.

Det anbefales i evalueringen at der ved fremtidige samarbejdsprojekter inden for klimatilpasningsprojekter med merværdi tages udgangspunkt i de gode råd.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Evalueringen af samarbejdet og processen bag klimatilpasningsprojektet bidrager til anbefalinger til kommende klimatilpasningsprojekter, som kan fremme samarbejdet om at skabe resiliente og værdiskabende projekter.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at evalueringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Evalueringsrapport-Klimatilpasningsprojekt i Østbyen

Punkt 148: Resilient klimakost - afrapportering

01.30.00-P20-10-22

Resume

Børn og Unge og Culinary Institute, Vejle Erhverv har modtaget midler fra klimapuljen til afvikling af to action-learning forløb om resilient klimakost for køkkenmedarbejdere i Vejle Kommunes kantiner og decentrale køkkener. Effekten hos deltagerne har været en signifikant stigning i anvendelsen af bælgrugter, mens hyppigheden af planterige retter på menuen er steget markant. Samtidig har forløbet identificeret en række uforudsete barrierer og kommer med anbefalinger til, hvorledes disse kan adresseres.

Sagsfremstilling

Baggrund

Børn og Unge og Culinary Institute, Vejle Erhverv modtog midler fra klimapuljen til afvikling af to action-learning forløb om resilient klimakost. Ambitionen med forløbene var at udvikle og inspirere klima-gastronomer i Vejle Kommunes kantiner og decentrale køkkener. Indholdet i forløbet var opbygget ud fra de nationale kostråd om næringsrigtige måltider med mindre kød, flere bælgrugter og mere grønt i sæson. Formålet med kompetenceløftet var at

- Give køkkentekniske egenskaber til, hvordan man arbejder med bælgrugter og grønsager
- Give inspiration til at sammensætte tiltalende og velsmagende planterige retter
- Styrke evnen til at skabe en god smagsoplevelse i de planterige måltider
- Styrke forståelsen for og modet til at dyrke klimarejsen i måltidet

Desuden blev der den 6. september 2023 afholdt den første af tre Gastro-days, som har til formål at nå endnu bredere ud, hvor 20 køkkenmedarbejdere fra kommunens køkkener deltog. Mere information om forløbet og Gastro-days kan findes i bilag 1.

Udbyttet af forløbene

De to undervisningsforløb på hver 8 moduler er nu gennemført med i alt 38 medarbejdere fra både daginstitutioner, plejecentre samt kantiner. En spørgeskemaundersøgelse ved begyndelsen og afslutningen af forløbet har afdækket effekten af forløbet. Størstedelen af de deltagende havde fra start en stor bevidsthed om fødevarers påvirkning af klimaet og var allerede meget fokuserede på at reducere madspild. Deres valg af råvarer og planterige retter var derimod mindre anvendte tiltag.

Ved starten af forløbet lavede 31,25% af deltagerne aldrig eller sjældent planterige retter (vegetariske retter). Ved afslutningen af forløbet havde samtlige deltagere implementeret planterige retter i deres menuer og hele 68,8% gør det dagligt eller ugentligt. Andelen af deltagere, som anvender bælgrugter flere gange ugentligt, er steget fra 37,5% til 56,3%. En deltager udtaler: "Jeg har skåret næsten al kød væk, uden at resultatet er blevet ændret. Børnene tager meget godt imod det."

Desuden pointerer flere af deltagerne, at reduktionen i kødforbruget også hjælper på økonomien, der i forvejen ikke var højt budgetteret.

Uforudsete barrierer

I undersøgelsen blev det ligeledes tydeligt, at køkkenpersonalet kan føle sig alene i forhold til at drive den grønne omstilling i kosten. Det er nemlig ikke kun de køkkenprofessionelle, som spiller en rolle for madoplevelsen - det øvrige personale (fx pædagog/SoSu-medarbejder/leder) spiller en lige så stor rolle i deres formidling og rammesætning af måltidet. Det er afgørende, at alle led støtter op om denne forandring, således opbakningen til klimarejsen i måltidet bliver et fælles ansvar.

Her er kommunikationen om maden central. Personalet mangler anvisninger om og redskaber til at formidle de planterige måltider på en positiv måde. I stedet for at sætte fokus på hvad maden ikke er, skal der i højere grad lægges vægt på, hvordan de planterige retter bidrager til mere smagfuldt og varieret mad. Fortællingen om madfællesskabet i klimarejsen kan ligeledes være et omdrejningspunkt.

Derudover kræver det en ekstra indsats at ændre på vaner. Manglende tid, ressourcer og opbakning til at gennemføre forandringer kan ende ud i, at de køkkenprofessionelle gør det, de kender til og ved hvordan fungerer. Hvis indsatsen ikke prioriteres vil de i mindre grad være villige til at afprøve nye råvarer, ingredienser og retter.

Anbefalinger til videre indsatser

1. Brede kompetenceløft

Behovet for et kompetenceløft af køkkenmedarbejdere er tydeligt efter gennemførsel af de 2 forløb. Der er brug for større forståelse for klimakost og smagssammensætning i de planterige måltider, men også for køkkentekniske færdigheder til at håndtere de nye råvarer, som for flere er uvante.

Vejle Kommune har omkring 250 decentrale enheder, som indkøber mad og der serveres dagligt hovedmåltider og mellemmåltider for

- 5.300 børn i dagsinstitutioner, dertil kommer børn og unge, som spiser i skolernes kantine
- 790 beboere på plejecentre, dertil kommer dag- og aktivitetscentre for ældre og handicappede

Der er altså langt flere køkken- og kantinemedarbejdere, som kunne have gavn af et kompetenceløft. Culinary Institute har haft stor succes med at tilbyde kompetencegivende undervisningsforløb for de madprofessionelle og grundet stor efterspørgsel vil vi forsøge fortsat at tilbyde dette igennem andre projekter.

2. Styrkelse af det tværgående samarbejde i offentlige institutioner med fokus på måltiderne

Der er behov for et større samarbejde de madprofessionelle imellem og med sundhedsfremme og ledelsen. For at understøtte dette foreslår Culinary Institute at etablere et netværk for de madprofessionelle i kommunen. Netværket skal hjælpe til at fastholde gode nye vaner, kontinuerligt afdække/teste nye klimavenlige fødevarer og sikre gensidig inspiration/opbakning. Repræsentanter fra ledelsen og sundhedsfremme skal deltage i møder med repræsentanter fra netværket og der kan arrangeres aktiviteter, som giver ledelsen og dem, der formidler måltidet (pædagoger, SOSU'er m.v.), et større indblik i arbejdet og drøfte eventuelle udfordringer. Dermed sikres en fælles forståelse for indsatserne mens den organisatoriske forankringen af klimarejsen i måltidernes styrkes. Netværket kan ligeledes bruges til at udforme målrettede indsatser til specifikke forbrugergrupper (fx ældreområdet), som kræver varierende hensyn samt initiere dialog med det Danske Madhus omkring klima-krav til deres menuer. Samtidigt kan der udarbejdes forslag til rammer for, hvordan de enkelte køkkener sænker CO₂ udledningen fra måltiderne via ændrede fødevarerindkøb.

3. Kommunikationsindsats

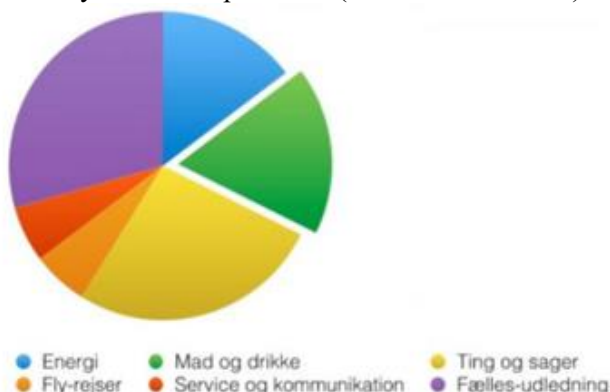
Der bør gennemføres en kampagne for at styrke fortællingen om vores fælles klimarejse i måltidet. Heri ligger målrettet information og dialogredskaber til dem, som serverer måltiderne. Desuden bør der udarbejdes guidelines til køkkener om deres kommunikation om måltidet fx navngivning af retter og der bør laves en systematisk indsamling af feedback fra dem, som spiser maden (løbende markedsundersøgelse). Desuden kan Kommunikationsindsatsen med fordel udbredes til at indbefatte pårørende og øvrige familiemedlemmer til dem, som indtager de offentlige måltider, for at maksimere udbyttet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

En dansker udleder i gennemsnit 17 tons CO₂ om året, hvoraf mad og drikke udgør 18% (se Figur 1). Hvis vi spiser efter de officielle kostråd, kan vi, ifølge beregninger fra DTU og Aarhus Universitet, reducere kostens klimaaftryk med i størrelsesorden 31-44%. Hvis man går fra en gennemsnitlig dansk kost til en sund vegetarkost kan det reducere klimaaftrykket med op til 60% (Kilde: FOOD DTU).

FIGUR 1: Fordeling af en gennemsnitsdanskers CO₂ udledning (Kilde: Concito)

Klimaplanen sætter mål for reduktion af udledningen fra fødevarer og måltider i offentlige institutioner og køkkener med 50% i 2030 og 75% i 2050 (jf. 2020 tal). I en analyse af de forbrugsafledte CO₂ udledninger fra Vejle Kommune som

virksomhed, tæller fødevarer og måltider for 3% af totale udledning og er udpeget som et oplagt indsatsområde for reduktion af CO₂.

Historik

Denne sag følger op på bevillinger fra Klimapuljen - godkendt på KNMU møde 20.06.2022 – punkt 128 og KNMU møde 12.12.2022 – punkt 243.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget tager afrapporteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.
Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Invitation til Gastrodays .pdf

Punkt 149: Vejle Ådal og Fjord

00.01.00-P20-2-23

Resume

Sagen resumerer grundlaget for at arbejde samlet med Vejle Ådal og Fjordområdet. Herefter undersøges mulighederne ved at søge optagelse som biosfærepark, og det anbefales at fortsætte med at koordinere arbejdet i området i den nyligt vedtagne Landskabsplan. Endvidere anbefales det, at Forvaltningen på et efterfølgende møde fremlægger oplæg om forskellige involverings og ambassadørtiltag samt, at der holdes et møde med ULN om emnet.

Sagsfremstilling

Udvalget holder temamøde om Vejle Ådal og Fjord på mødet i november. Nærværende sag er en forløber hertil.

Området der benævnes Vejle Ådal og Vejle Fjord dækker godt 20 % af Vejle Kommunes areal (Bilag 1), og omkring 80 % af kommunens borgere bor inden for en afstand af 5 km. Området er rigt på kulturhistorie, natur og storslåede landskaber. I forhold til at understøtte Kommunens ambitioner om at være en førende bosætnings- og erhvervskommune er der således god grund til at arbejde med en samlet plan for området. Det gøres gennem en vedtaget Erhvervs- og udviklingsstrategi og en samlet Landskabsplan, og der er nedsat en bestyrelse som er vejledende overfor Byrådet. Formålet med planer og bestyrelse er at skabe netværk, fællesskab og ejerskab om udvikling af området, og bestyrelsen skal bidrage til udvikling, inspirere, opfange og forankre.

I overskrifter handler det om udvikling inden for de strategiske fokusområder:

- Sund Fjord (Biodiversitet)
- Ådal og land omkring fjord: Biodiversitet/DDNF/Klima/Lavbund/Kvælstof/Skovrejsning
- Kulturhistorie: Egtvedpigens grav, Kongernes Jelling, Ravningbroen, Jernaldermiljøet,
- Rekreativ udvikling: Ro/Vandring/Cykling/Formidling/Adfærd
- Landskabsplan/Samskabelse/Haraldskær

Bestyrelsen mødes fire gange om året og der afholdes en årlig udflugt for interesserede, og et årligt aftenmøde. Siden 2007 er der inden for vand, natur og friluftsområdet opnået ca 150 mio kr tilskud i ekstern finansiering af opgaver i relation til vand, natur og friluftsliv. Kulturhistorisk har Nordeafonden bevilliget 45 mio. kr til formidling ifbm Hærvejen.

KNMU var på studietur d 19-21 april 2023 til bl.a. Skjoldungelandet og Vattenriket og ønskede i den forbindelse bl.a. at drøfte biosfærekoncept, involveringsprocesser og ambassadørmødelser.

Biosfærepark

I følge UNESCO's egen vejledning om biosfære parker bør en potentiel biosfærepark omfatte en mosaik af økologiske systemer, der er repræsentative for større biogeografiske regioner herunder en graduering af menneskelige indgreb. Det bør have betydning for bevarelse af den biologiske mangfoldighed. Det bør også give mulighed for at udforske og demonstrere tilgange til bæredygtig udvikling på regionalt plan. En biosfærepark skal have tre zoner:

Kerneområder: Et eller flere lovmæssigt beskyttede kerneområder, der er afsat til langsigtet beskyttelse af biodiversitet i overensstemmelse med bevaringsmålsætningerne for biosfæreservatet, og tilstrækkelig størrelse til at opfylde disse mål. Hovedfokus for kerneområdet er at give oplysninger om økosystemfunktioner og -processer.

Bufferzoner: En eller flere bufferzoner, der klart er identificeret som bufferfunktioner omkring eller i tilknytning til kerneområdet eller kerneområderne, hvor kun aktiviteter, der er forenelige med bevaringsmålsætningerne, kan finde sted. Bufferzonens hovedfokus er at: gøre det muligt at udvikle, udforske og lære ledelsesteknikker med henblik på at bevare delvis naturlige økosystemer, herunder deres biodiversitet.

Overgangsområde: Et ydre overgangsområde, hvor bæredygtig ressourceforvaltningspraksis fremmes og udvikles. Hovedfokus for overgangsområdet er at støtte og tilskynde lokalsamfund, virksomheder og/eller lokalsamfund til at opretholde bæredygtige socialøkonomiske systemer og arealanvendelsessystemer.

Biosfæreparker indeholder dermed både områder med natur og byer. Parkerne er et redskab til at fremme menneskers og naturens trivsel, og en biosfærepark er ikke blot en titel eller et synonym for naturbeskyttelse. En biosfærepark skal komme mennesker til gode såvel som miljøet. Lokalsamfund og andre nøgleaktører bør derfor have en klar forståelse af, hvorfor de ønsker at skabe en biosfærepark og hvordan de vil udnytte og bidrage til konceptet i deres hverdag. Lokalsamfund bør have indflydelse på processen, navnlig med hensyn til valget om at udpege deres område en biosfærepark, og hvad de ønsker at opnå, når stedet er blevet udpeget. Begrebet "lokalsamfund" henviser ikke kun til

interessenter såsom landbrugsrepræsentanter, lokale politikere og så videre - det omfatter alle, der bor og arbejder i området.

Ved oprettelsen af en biosfærepark vil der være krav om afrapportering til UNESCO og de aktiviteter, der skal foregå i regi af parken, skal være i tråd med UNSECOs kriterier for en biosfærepark. Der skal udarbejdes udviklings- og handleplaner for en biosfærepark og årligt skal der afleveres en årsrapport. Konceptet er yderligere beskrevet i bilag 2. Forvaltningens vurdering er at konceptet vil kræve en omfattende formel og omkostningstung proces som vil komme i forlængelse af en netop gennemført længere involverende Landskabsplans-proces. Landskabsplanen repræsenterer en af Byrådet vedtaget plan for en række projekter der arbejdes med på forvaltningsniveau og med forskellige grader af frivillig involvering (Bilag 3 og 4). Det er forvaltningens anbefaling fortsat at koncentrere udviklingstiltag i Vejle Fjord og Ådal til den vedtagne Landskabsplan.

Involveringsprocesser og ambassadørmodeller

Vejle har igennem mange år arbejdet med lodsejer og borgerinvolvering og både Erhvervs- og udviklingsstrategi, Landskabsplan, og flere centerbyplaner er blevet til i involverende processer.

Under og efter Corona er der sket et skred i forhold til borgernes lyst til at arbejde med frivillighed. Parametre som alder, ad-hoc frivillighed, "what's in it for me", nærhed ifht bopæl, personlige interesser, adgang til fællesskaber er af betydning. Bilag 5.

Forvaltningen foreslår, at præsentere forslag til hvordan borgernes og erhvervets involvering kan styrkes bl.a. i form af ambassadørmodeller og kontakt til Vejle virksomheder om emnet på en kommende KNMU møde. Forvaltningen foreslår desuden, at der holdes et fælles møde med ULN om emnet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af KNMU.

Klima og resiliensvurdering

Størsteparten af de tiltag der arbejdes med i Landsskabsplanen har en positiv klima- og resiliens effekt.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

- at KNMU drøfter de fremtidige strategiske greb i arbejdet med Vejle Ådal og Fjord
- at Landskabsplanen fortsat udgør det samlede grundlag for koordinering og udvikling af projekter i Vejle ådal og Fjord området
- at Forvaltningen fremlægger forslag til styrket involvering på kommende møde
- at der indkaldes til fælles møde med ULN

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 Kort Vejle Ådal og Fjord

Bilag 2 Notat om Biosfæreparker

Bilag 3 Igangværende projekter i Landskabsplan

Bilag 4 Prioriterede (nye) projekter, Landskabsplan

Bilag 5 Frivilliges motivation

Punkt 150: Danmarks bedste friluftskommune 2023

01.05.00-P20-2-22

Resume

Vejle Kommune placerer sig igen – som ved seneste kåring i 2021 - på en delt 4. plads. Denne gang sammen med Jammerbugt Kommune og Bornholms Regionskommune. Der er i alt 7 kommuner med en højere placering end Vejle Kommune. Nr 1. er igen Ringkøbing-Skjern Kommune, der dog må dele førstepladsen med Tønder Kommune. Forvaltningen gennemgår Friluftsrådets kåring, analyse, vores deltagelse og placering.

Sagsfremstilling

I 2021 lancerede Friluftsrådet for første gang sin nye kåring af Danmarks Bedste Friluftskommune. Og nu – her i 2023 - er Danmarks Bedste Friluftskommune(r) kåret igen. Det sker på baggrund af en større analyse af alle danske kommuners friluftsliv.

Nr 1. og dermed årets friluftskommune 2023 med 36 point er igen Ringkøbing-Skjern Kommune, der denne gang må dele førstepladsen med Tønder Kommune. På 2. pladsen finder vi Frederikshavn og Varde Kommune med hver 35 point. 3. pladsen deles af Mariager, Vordingborg og Aabenraa Kommune med hver 34 point

Vejle Kommune placerer sig igen på en delt 4. plads med 33 point. Denne gang deler vi pladsen med Jammerbugt Kommune og Bornholms Regionskommune.

I 2021 var der 3 kommuner, der rangerede højere end Vejle kommune. I 2023 er der 7.

Baggrund for placering

Rangeringen som nr. 4 opnås med en score på 33 point (ud af maksimalt 36). Det placerer os i toppen af Danmarks 98 kommuner.

Rangeringen af årets friluftskommune baseres primært på data indhentet hos GEOFA.

Kommunerne rangeres i forhold til omfanget af natur, kystlinje, statslig og kommunalt ejet natur, privatejet natur, landbrugsareal samt antallet af friluftsfaciliteter og ruter. Dertil kommer deltagelse i mærkninger under bl.a. Friluftsrådets mærkningsordninger.

På mødet vil Forvaltningen uddybe grundlaget for undersøgelsen.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af KNMU.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 151: Kommissorium for styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning

01.05.00-P20-8-20

Resume

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har den 4. september 2023 besluttet at nedsætte en Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord. Forvaltningen fremlægger forslag til kommissorium for styregruppen.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har den 4. september 2023 besluttet at nedsætte en Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til kommissorium for styregruppen, som rammesætter styregruppens arbejde. Styregruppens opgaver bliver at arbejde med udviklingen af de strategiske rammer for biodiversitetsarbejdet, langsigtede mål samt samarbejdsprocesser og mulig finansiering, herunder inddragelse af erhvervslivet.

Styregruppen er rådgivende for Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Ifølge World Economics Forum's Global Risk Report 2022 er manglende handling i forhold til klima, ekstremt vejr og tab af biodiversitet de tre største miljømæssige globale trusler det næste årti.

Resultater fra igangsatte projekter bl. a. i Vejle Kommune viser, at biodiversiteten responderer positivt og hurtigt, når økosystemernes naturlige processer og funktioner genoprettes.

Der vil efterfølgende blive etableret en arbejdsgruppe til at forestå det mere praktiske arbejde med interessenter, NGO'er m.v. også efter samme model, som ved andre større projekter i Vejle Ådal og Fjord-området og Sund Vejle Fjord.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Biodiversitetsprojekter medvirker til udvikling af en mere robust og dermed resilent natur. Særligt naturforvaltningsprojekter med fokus på naturlige processer og økosystemer med naturlige tætheder af store planteædere har en direkte forbedrende effekt på CO₂-lagring.

Historik

På møde i Klima-, Natur- og Miljøudvalget den 4. september 2023 pkt. 134 Samarbejde med Den Danske Naturfond - Nedsættelse af styregruppe og drøftelse af kommissorium for styregruppe besluttede udvalget, at der nedsættes en Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord, og at forvaltningen skal fremlægge et forslag til et kommissorium for styregruppe.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at der udpeges medlemmer til Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord,

at forslag til kommissorium for Styregruppe for Biodiversitet og Naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord godkendes af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Beslutning

Godkendt, idet sammensætningen af styregruppen besluttet på et senere møde.
Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1. Forslag til kommissorium for styregruppe for biodiversitet og naturforvaltning i Vejle Ådal og Fjord

Punkt 152: Forslag til program og økonomi for Klimadag i Vejle og RCVs 1-års fødselsdagsfest

01.30.00-P20-15-22

Resume

Det er besluttet, at Klimadag i Vejle 2024, inkl. uddelingen af Klimaprisen 2024, og Ressourcer & Genbrugs fejring af RCV's 1-års fødselsdag lægges sammen og afholdes på RCV lørdag den 24. februar 2024 kl. 11.00 – 16.00. Det er Grønt Forum og RCV der er ansvarlig for afholdelsen af eventet. Der ansøges om 0,1 mio. kr. fra klimapuljen.

Sagsfremstilling

Grønt Forum og RCV har forberedt et forslag til et fælles event omkring Klimadagen i Vejle og afholdelse af RCVs 1-års fødselsdag, til godkendelse fra udvalget. Forvaltningen har forberedt et kort oplæg til udvalgsrådet.

Under overskriften "Bæredygtigt forbrug" skal arrangementet give borgere i Vejle Kommune indsigt i, hvordan vi sammen skaber et mere bæredygtigt forbrug. Samtidig giver det rum for borgere, politikere, foreninger og embedsfolk at drøfte klimaindsatsen i kommunen.

Specifikt skal arrangementet:

- Informere om og give svar på, hvordan kommunen arbejder for et mere bæredygtigt forbrug
- Inspirere til, hvad man som borger selv kan gøre – gennem oplæg, workshops og cases

Udover at showcase kommunens egne indsatser vil arrangementet belyse lokale grønne fællesskaber og give inspiration til initiativer borgerne selv kan føre videre. Arrangementet skal appellere til den brede befolkning – ikke kun de klimabevidste.

Det vurderes at deltagerne primært vil gøre brug af bil på dagen, og derfor vil der blive planlagt en kampagne omkring grøn transport ifm. eventet. Kampagnen vil fokusere på samkørsel og cyklisme igennem konkurrencer.

Se udkast til program og budget i bilag 1.

Økonomi

Klimasekretariatet har på forhånd fået bevilliget kr. 45.000 til Klimaprisen 2024 fra klimapuljen.

Ressourcer & Genbrug bidrager med et budget på kr. 100.000.

Herudover ansøges der yderligere om kr. 100.000 kr. til Klimadagen fra Klimapuljen.

Der resterer 7,166 mio. kr. i Klimapuljen i 2023 inden sagerne på dagens møde.

Klima og resiliensvurdering

Hver dansker udleder i gennemsnit 17 tons CO₂ årligt. Vi kan hver især direkte påvirke de 12 tons CO₂ ved at træffe grønne valg i hverdagen. Det kan være, hvis vi køber kvalitetsvarer og går væk fra "køb og smid væk"-kulturen og på den måde sparer på både råmaterialer og transport, eller hvis vi sætter fokus på vores madkultur, og gør en dyd ud af ikke at producere madspild.

Klimabevidst adfærd og de grønne valg har afgørende betydning for at nå Klimaplanens målsætning om 70% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Derfor er det vigtigt, at vi mobiliserer borgerne i den grønne omstilling. Fællesarrangementet har netop dette formål.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles på Klima-, natur- og miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget godkender det præsenterede program og

at udvalget bevilliger 100.000 kr. til Klimadagen fra Klimapuljen.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 Forslag til program og økonomi Klimadag og RCV

Punkt 153: Godkendelse af oprettelse af selskab til varetagelse af solceller mv., herunder anmodning om bevilling fra Klimapuljen

01.30.00-P20-4-22

Resume

I Vejle Kommunes klimaplan er der et mål om, at 30 % af den strøm, der bruges i kommunens geografi, skal produceres af solceller, der står inden for kommunegrænsen. Solceller på kommunens bygninger kan understøtte målet, og i den forbindelse er det en forudsætning, at der oprettes et selskab. I forbindelse med stiftelse af selskab til etablering af solceller på kommunens bygninger fremlægges forslag til selskabets formål, selskabsstruktur og proces til godkendelse, herunder anmodning om bevilling på 200.000 kr. fra Klimapuljen.

Sagsfremstilling

Baggrund

På Klima-, Natur- og Miljøudvalgets møde den 27. marts 2023, jf. punkt 57, blev det besluttet, at forvaltningen skulle arbejde videre med at udmønte det politiske synspunkt om at oprette et ApS til etablering af solceller på kommunens bygninger. Formålet er at understøtte Vejle Kommunes klimaplan og aktivt bidrage til vedvarende at reducere virksomhedens CO2-aftryk.

Behovet for at udskille solcelleanlæg i et selskab (selvstændig enhed) skyldes lovkrav fra liberalisering af elmarkedet. Kravet skal sikre en klar adskillelse mellem kommunens kerneopgaver (skoler, plejehjem, mv.) og kommercielle aktiviteter (fx elforsyningsvirksomhed). Det skal sikre, at en kommune i udgangspunktet ikke kan indgå i potentielle risikofyldte elforsyningsvirksomheder, som potentielt kan påvirke kommunens økonomi negativt.

Elforsyningsvirksomhed skal derfor drives i selvstændige selskaber, som eksempelvis et anpartsselskab, der har begrænset hæftelse, så det ikke risikerer at gå ud over kernevebfærden i kommunerne.

Klimaselskaber er oprettet i Aarhus og Furesø Kommuner

Kommunernes erfaring med at etablere selskaber til at varetage etablering, drift og vedligeholdelse af solcelleanlæg på kommunale tage er relativt begrænset og på mange måder uprøvet land. Aarhus Kommune er den kommune, der er længst. Aarhus Kommune oprettede således primo 2023 "Aarhus Kommunes Klimaselskab ApS", og Furesø Kommune er efter politisk godkendelse i august 2023 klar til at oprette "Furesø Kommunes Klimaselskab af 2023" – også som et ApS.

Forvaltningen har været i dialog med Aarhus Kommune for at høre nærmere omkring overvejelser, udfordringer, opmærksomheder, muligheder mv. Derudover er forskellige juridiske forhold overordnet afdækket.

Elproduktionsvirksomheder er omfattet af modregningsreglerne, hvilket betyder modregning i kommunens bloktilskud, hvis der udloddes overskud i selskabet.

Ved udlodning af overskud og andre økonomiske fordele, som tilfalder kommunen fra et elforsyningsanlæg, vil kommunen blive modregnet i bloktilskuddet med 40 % ved deponering og løbende frigivelse af uddelingen, eller 60 % ved straksfrigivelse af uddelingen.

På den baggrund har Aarhus Kommune såvel som Furesø Kommune blandt andet valgt, at selskabet ikke har til formål at generere økonomisk afkast men skal kunne hvile-i-sig-selv på sigt. Eventuelle overskud reinvesteres i nye klimatiltag inden for de rammer el- og varmforsyningsloven giver mulighed for, som også kan være andet end solceller. Hvad angår begge kommuner er der en forventning om, at selskabet først vil generere et mindre overskud efter godt 20 år. Businesscasen er dog i stor udstrækning følsom i forhold til prisudviklingen på el.

For begge kommuner er det forudsat, at minimum 70% af den producerede energi pr. anlæg skal kunne bruges af kommunen selv for at sikre en hensigtsmæssig rentabilitet.

Forslag til tilgang i Vejle Kommune

Det foreslås, at der oprettes et ApS, som tilkendegivet af Klima-, Natur- og Miljøudvalget på møde den 27. marts 2023, således Vejle Kommune kan komme i gang med at gøre sig nogle erfaringer omkring etablering af solceller, herunder afdække forhold, der kan være behæftet med usikkerheder, da der er tale om et nyt område og uprøvet land.

Eksternt firma har udarbejdet en indledende analyse af Vejle Kommunes muligheder for at etablere solceller, jf. bilag. Denne analyse kan dog ikke stå alene. Der vil derfor skulle foretages nærmere og supplerende analyser for blandt andet at

afdække mulige usikkerheder. Det ligger dog fast, at det skal være muligt for kommunen at anvende en høj andel af den producerede strøm pr. anlæg som egetforbrug set ud fra et økonomisk synspunkt.

Det anbefales, at selskabet oprettes med henblik på at kunne identificere/igangsætte pilotprojekter relativt hurtigt, der skal bidrage til viden og læring ud fra konkrete erfaringer og gode eksempler. Parallelt hermed foretages nærmere analyser omkring potentialer, muligheder, usikkerheder, risici, virksomhedens økonomi, finansiering, business case, forudsætninger, juridiske forhold mv.

Det anbefales at etablere selskabet med fleksible formålsrammer, på linje med Aarhus og Furesø Kommuner. For at gøre det så enkelt som muligt fra en start, foreslår forvaltningen, at den videre proces med oprettelsen af ApS sker med afsæt i følgende:

Selskabets formål

- Selskabets formål er at understøtte den grønne omstilling i Vejle Kommune, herunder aktivt bidrage til at reducere virksomhedens klimaaftryk.
- Selskabet navngives Vejle Kommunes Klimaselskab ApS.
- Selskabet er ikke etableret for at generere økonomisk afkast til Vejle Kommune eller til Vejle Kommunes enkelte institutioner men skal kunne hvile-i-sig-selv på sigt.
- Eventuelle overskud skal reinvesteres i nye klimatiltag inden for de lovgivningsmæssige rammer.
- Etablering af solceller på kommunale bygninger kan alene varetages af selskabet og kan således ikke ejes af en 3. part. Dette for at minimere risici ved f.eks. konkurs men også for at minimere uklare forhold omkring snitflader og ansvar og involverede parter.

Selskabets struktur

- Selskabet stiftes som et ApS med indskudskapital på 40.000 kr.
- I første omgang etableres ikke tilsynsråd eller bestyrelse med henblik på at gøre opstarten så smidig og enkel som muligt. Som selskabet udvikles, vil det organisatoriske set-up og virksomhedsstruktur genbesøges og drøftes politisk.
- Direktør for Teknik & Miljø varetager direktørposten i selskabet.
- Selskabet forankres i Teknik & Miljø. Selskabet vil naturligt få et tæt samarbejde og samspil med Kommunale Ejendomme, som har ansvaret for at vedligeholde klimaskærmen på de kommunale bygninger.

Proces

- Med afsæt i ovenstående rammer for selskabet udarbejdes selskabsdokumenter – vedtægter, ejerbog, stiftelsesdokument.
- Selskabsdokumenter til brug for stiftelse af selskab behandles politisk og endeligt i byrådet 13. december 2023.
- Forvaltningen afdækker nærmere muligheder og potentialer, herunder optimeret placering, evt. potentialer ved brug af batterier, gode pilotprojekter ligesom selskabets økonomi, usikkerheder, risici mv. skal analyseres og belyses nærmere.
- Første pilotprojekt i selskabet forventes formuleret i løbet af 1. halvår 2024.

Beslutning om selskabets formål og selskabsstruktur er en forudsætning for at kunne udarbejde de relevante selskabsdokumenter som vedtægter, ejerbog og stiftelsesdokument, der skal ligge til grund for selve stiftelsen af selskabet.

Det skal bemærkes, at der i dag er ca. mindre 30 solcelleanlæg på kommunens tage, da det er muligt at opnå dispensation for selskabsudskillelse af solcelleanlæg, når solcellerne udgør en del af bygningens energiramme. Disse vil i udgangspunktet ikke blive påvirket af en selskabsdannelse, med mindre der kan være fordele ved at udvide disse anlæg.

Økonomi

I stiftelses- og analysefasen forventes en række udgifter til:

- Juridisk bistand i forbindelse med stiftelse af selskab men også efter stiftelsen, bl.a. i forbindelse med udarbejdelse af aftaler, hvor Klimaselskabet sælger el til f.eks. Vejle Kommune og elhandelsselskab, der skal aftage overskudsproduktionen.

- Indskudskapital
- Videre analyser, herunder bl.a. business case, finansieringsformer/muligheder for selskabets virke, selskabets drift, nærmere muligheder, potentialer, usikkerheder og risici mv.

Det samlede beløb estimeres til ca. 200.000 kr. som søges fra Klimapuljen.
Der resterer 7,166 mio. kr. i Klimapuljen i 2023, inden sagerne på dagens møde.

Klima og resiliensvurdering

I Vejle Kommunes klimaplan er der et mål om, at 30 % af den strøm, der bruges i kommunens geografi, skal produceres af solceller, der står inden for kommunegrænsen. Energi produceret fra solceller på hensigtsmæssige flader på de kommunale bygninger bidrager til den grønne strømproduktion.

Sagens videre forløb

Sagen skal tillige behandles i Økonomiudvalg og byrådet.
Sagen sendes til orientering i Teknisk Udvalg den 3. oktober.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

- at udvalget bevilliger 200.000 kr. fra Klimapuljen til den videre stiftelses- og analysefase, forudsat byrådets godkendelse af selskabsoprettelse, herunder formål, struktur og proces,
- at udvalget anbefaler overfor byrådet, at etablering af et klimaselskab godkendes, herunder selskabets formål og selskabsstruktur, og
- at udvalget anbefaler overfor byrådet, at forslag til processen godkendes.

Beslutning

Godkendt.
Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Rapport om solcellepotentialer på kommunale bygninger

Punkt 154: Anlægsbevilling til opgradering af faciliteter på Egtved Genbrugsplads

07.04.10-S00-1-23

Resume

Den nuværende løsning for håndtering og sortering af farligt affald på Egtved Genbrugsplads er ikke længere tidssvarende. Forvaltningen søger om anlægsbevilling til udmøntning af skitseforslag til mere moderne faciliteter. Der er afsat anlægsmidler til formålet i Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplanen 2020-2032.

Sagsfremstilling

Baggrund

Egtved Genbrugsplads blev i juni 2011 indviet efter endt renovering og udvidelse. Den nuværende løsning med to skibscontainere med et tag imellem til håndtering af farligt affald er ikke længere tidssvarende. Der er afsat anlægsmidler i Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2020-2032 til netop at etablere moderne og fremtidssikrede faciliteter.

Forslag til opgradering af faciliteter og område

Forvaltningen har fået udarbejdet skitseforslag til opførelse af nye faciliteter på 195 m², hvor der tages højde for at modtagelse og håndtering af farligt affald er en fremtidssikret løsning. For at sikre fremtiden og understøtte den direkte genbrug endnu mere i Egtved vil det være en oplagt mulighed at udnytte en del af huset til at skabe rum til genbrugseffekter inspireret af løsningen på f.eks. Børkop genbrugsplads, jf. bilag 1. Den nye bygning vil således i stor udstrækning komme borgere, medarbejdere og ikke mindst miljøet til gavn.

Bygningen placeres overfor mandskabshuset, og der vil efterfølgende ske en kørselsoptimering og en omrokering med mere optimal placering af containerne på genbrugspladsen, jf. bilag 2.

Der søges anlægsbevilling til gennemførelse af projektet.

Økonomi

Ny/ændring af Anlægsbevilling (i 1.000 kr.)				
Udvalg	Stednr	Projekt	Udgift	Indtægt
NMU	165.080	Kemihus Egtved	3.251	0
Ændring af anlægsbevillinger i alt			3.251	0

Figur 1. Sagens bevillingsmæssige konsekvenser

Opsummering af de bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen medfører, at der gives anlægsbevilling til Kemihus i Egtved. Udgiften finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2023+2024.

Høring

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Etablering af mere moderne faciliteter på Egtved genbrugsplads understøtter Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2020-2032.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og byrådet.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. bevillingsskema under afsnittet økonomi.

Beslutning

Anbefalet.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 - Skitseforslag til opgradering af faciliteter på Egtved genbrugsplads

Bilag 2 - Situationsplan Egtved genbrugsplads

Punkt 155: Status af henteordning for asbestaffald

07.13.04-P20-1-21

Resume

Orientering om status af henteordningen for asbestaffald som Ressourcer & Genbrug idriftsatte som pilotprojekt 1. december 2022 og fuldt implementerede 27. februar 2023.

Sagsfremstilling

Baggrund

Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte den 20. juni 2022, jf. punkt 138, en permanent henteordning for asbestaffald for borgere og virksomheder, som blev indskrevet i regulativerne for husholdningsaffald og erhvervsaffald. Regulativerne blev godkendt af byrådet den 14. december 2022, jf. punkt 228 og 229, og trådte i kraft 27. februar 2023. Der blev forud gennemført et pilotprojekt.

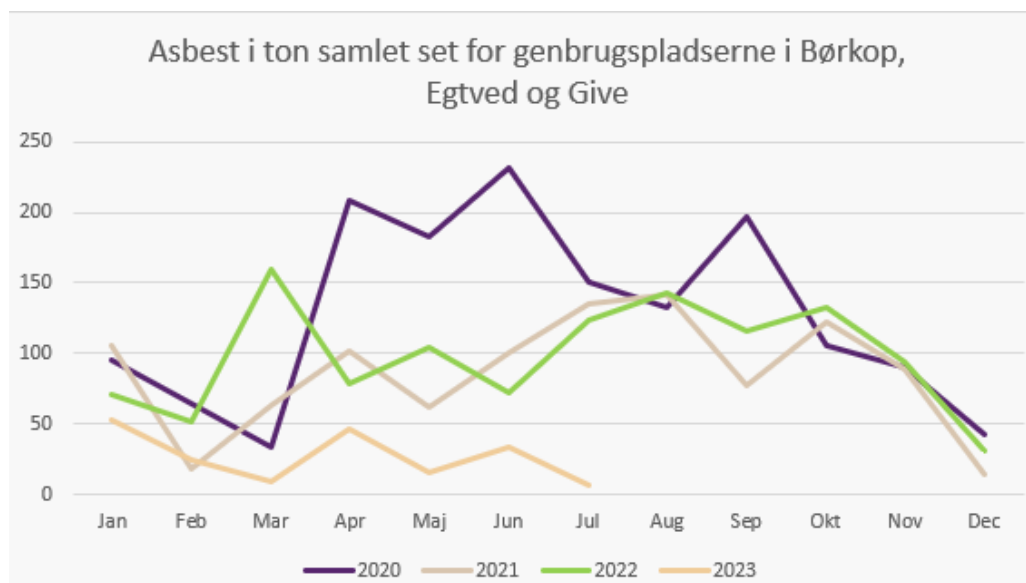
Begrundelse for ny henteordning

Henteordningen blev indført med formålet om at reducere asbeststøv ud fra et miljøhensyn, et sundhedshensyn, at have fokus på et godt arbejdsmiljø og samtidig gøre det nemmere for borgere og virksomheder.

Hvordan er det gået

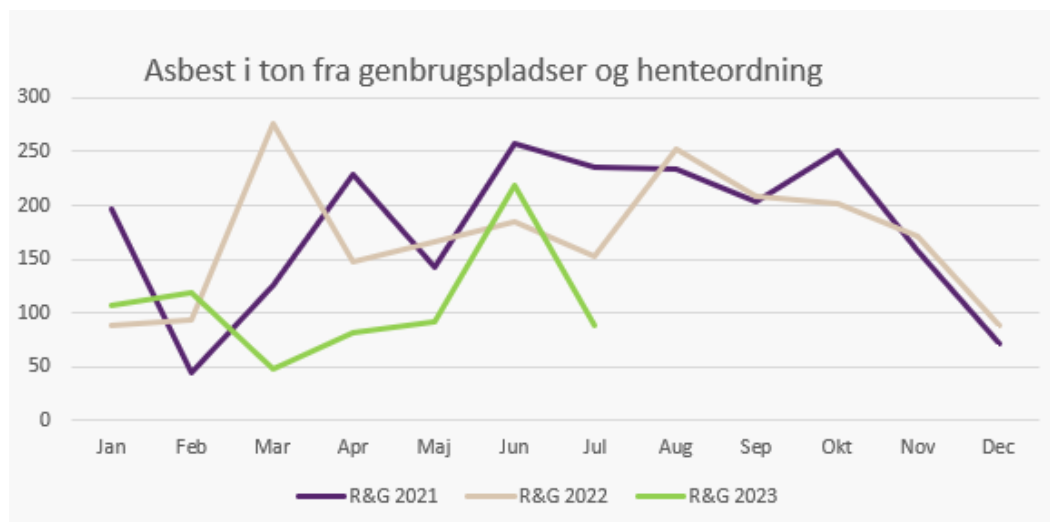
Samlet set vurderes henteordningen at have bidraget til det ønskede formål.

- Siden ordningen begyndte 1. december 2022 og frem til 28. august 2023 har 152 borgere og virksomheder bestilt afhentning af asbest.
- Fra marts 2023, hvor ordningen indgik i regulativet, til og med juli 2023 er 75% af asbestaffaldet, som Ressourcer & Genbrug håndterer, indsamlet via henteordningen - resten er indsamlet via genbrugspladser. Dermed er antallet af privatkørsler med asbest kraftigt reduceret, og risici forbundet med håndtering af asbestaffald, både hos borgere, under transporten og på genbrugspladserne er reduceret.
- Der er oplevet en stigning i antallet af anmeldelser af bygge- og anlægsaffald. I 2022 var der i alt 315 anmeldelser. Til sammenligning har der i 2023 frem til og med juli været 264 sager.
- Indførelsen af henteordningen har bidraget til, at der er kommet mere styr på borgernes affald, gennem det stigende antal anmeldelser af byggeaffald. Dette skyldes, at borgerne skal anmelde deres byggeaffald, før de kan anvende henteordningen.
- Der har været enkelte problemer med, at asbestsækkene fik revner som følge af for mange omlastninger. Der er sidenhen bestilt mere holdbare sække og ændret i den interne procedure, så antallet af omlastninger reduceres.

Figur 1. Samlede asbestmængder afleveret på genbrugspladserne i Børkop, Egtved og Give for 2020-2023

Figur 1 viser, at der er sket et kraftigt fald i mængden af asbestaffald afleveret på pladserne i Børkop, Egtved og Give samlet set, fordi borgerne gør god brug af henteordningen. Grundet fejl i vejedata er der pt. ikke en korrekt opgørelse for Vejle/RCV.

Figur 2. Samlede mængde af asbestaffald håndteret af Ressourcer & Genbrug.

Figur 2 viser, at den samlede mængde af asbest som Ressourcer & Genbrug håndterer gennemsnitligt er faldet, dog med store udsving hen over perioden.

For perioden januar-juli var månedsgennemsnittet, 176 tons i 2021, 159 tons i 2022 og 107 tons i 2023. Faldet i asbestaffald som Ressourcer & Genbrug håndterer er dermed begyndt før henteordningen er idriftsat. Det vurderes, at samfundsøkonomien har en så væsentlig påvirkning, at indførelsen af henteordningen ikke har en målbar effekt på mængden af asbest. Det er dermed ikke muligt at konkludere, om Ressourcer & Genbrug tidligere har modtaget asbestaffald fra borgere i andre kommuner, som nu er blevet begrænset ved indførelsen af henteordningen.

Hvad synes borgere om henteordningen

Generelt har modtagelsen været positiv hos borgerne, og administrationen og pladspersonalet oplever generelt ikke, at det er en udfordring, at borgerne skal købe big bags. Når administrationen snakker med borgerne i forbindelse med borgernes henvendelser, udtrykker borgerne tilfredshed overfor ordningen.

Hvad synes pladspersonalet om ordningen

Ud fra et arbejdsmiljøhensyn er pladspersonalet glade for, at mængden af asbestaffald på genbrugspladsen generelt er faldende og oplever, at det er nemt at henvise til henteordningen. Det opleves dog, at borgere fortsat afleverer asbeststykker uden dobbelt emballering, som er i strid med regulativet, da ikke-emballeret asbeststykker giver risiko for asbeststøv. For at forebygge dette, er det planlagt, at der gennemføres tiltag, som skal sikre, at borgere og virksomheder bliver vejledt endnu mere, når de vil aflevere deponi- og asbestaffald på genbrugspladserne.

Klima og resiliensvurdering

Henteordningen har kraftigt reduceret antallet af privatkørsler med asbest. Det må derfor forventes, at risici forbundet med håndtering af asbestaffald, både hos borgere, under transporten og på genbrugspladserne er reduceret.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 156: Orientering af faseopdelt undersøgelsesplan for fremtidig håndtering af perkolat

07.03.03-P20-1-22

Resume

Deponiet på Vestre Engvej blev lukket for deponering af affald i 2009, og herefter blev området reetableret. Ved reetableringen blev der etableret to drænforløb til opsamling af perkolat, som efterfølgende pumpes videre til Vejle Spildevand. Der er i Affalds- og Ressourceplanen 2020-2032 afsat anlægsmidler til mulig etablering af perkolatrenseanlæg. Forvaltningen forelægger faseopdelt plan for fremtidig håndtering af perkolat til udvalgets orientering.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den 16. juli 2009 blev deponiet på Vestre Engvej 99 i Vejle lukket for deponering af affald. Miljøstyrelsen gav den 11. november 2009 påbud om nedlukning og efterbehandling af Vejle Deponi. Byrådet godkendte den 15. december 2010, jf. punkt 379, reetableringsplan for deponiet. Reetableringen af deponiet skete i årene fra 2011 til 2013.

Lørdag den 25. februar 2023 blev RCV indviet, og dermed stoppede alle aktiviteter på Vestre Engvej. Området er nu i gang med at blive lukket ned og reetableret for at indgå i Vejle Kommunes nye resiliente bydel, Ny Rosborg. Efter fraflytningen fra Vestre Engvej varetager Ressourcer & Genbrug for nuværende, på vegne af Vejle Kommune, fortsat overvågning af gasudslip og opsamling af perkolat på deponiet ift. den oprindelig nedlukningsplan godkendt af Miljøstyrelsen i 2009 i forbindelse med nedlukning af deponiet.

Nuværende håndtering af perkolat (regnvand, som er sivet ned og kommet i kontakt med affald)

Ved nedlukningen af deponiet i 2009 blev der etableret to drænforløb, som kan ses i bilag 1. Det ene omfangsdræn opsamler perkolat, som ligger langs Vestre Engvej (blå linje i bilag 1), som bliver pumpet direkte videre til Vejle Spildevand via brønden (benævnt C12 i bilag 1). Det andet omfangsdræn opsamler perkolat, som ligger langs deponiet (gul linje i bilag 1), og leder det til fordampelsesbassin ved Fløbækken, hvor det efterfølgende bliver pumpet videre til Vejle Spildevand via brønden (benævnt C15 i bilag 1). Rensningen af perkolatet foretages efterfølgende af Vejle Spildevand.

Foreløbige forsøg for rensning af perkolaten for de farlige stoffer og PFAS-forbindelser, med de nuværende kvalitetskrav, har vist, at et lokalt renseanlæg kan være en mulig løsning.

I Affalds- og Ressourceplanen 2020-2032 er der afsat 8,0 mio. kr. til mulig etablering af perkolatrenseanlæg. Ressourcer & Genbrugs fraflytning ultimo februar 2023 og den efterfølgende reetablering af området har efterfølgende vist, at der kommer mindre perkolat og overfladevand gennem de to ovennævnte omfangsdræn. På baggrund heraf foreslår forvaltningen følgende faseopdelte plan med henblik på at afdække de mest hensigtsmæssige løsninger for den fremtidige håndtering af perkolat.

Faseopdelt undersøgelsesplan

Fase 1 - Afdækning af mængden af perkolat

Denne fase skal give viden om den fremadrettede mængde perkolat. Forvaltningen forventer, at det forberedende arbejde igangsættes i løbet af efteråret til en fremtidig varig løsning.

Forvaltningen foreslår, at der skal ske en opsamling af perkolaten fra de to nuværende omfangsdræn og over i fordampelsesbassinet samt sikre det mod ind- og udtrængning med en membran.

Opsamling af perkolatet fra begge omfangsdræn kræver, at der fra omfangsdrænet langs Vestre Engvej (blå linje i bilag 1) bliver lavet en styret underboring over til fordampelsesbassinet. Endvidere skal fordampelsesbassinet laves med en membran, så der ikke sker sivning af perkolat til omgivelserne, eller at der omvendt kan trænge vand ind. Det kommende drænforløb efter underboringen ses i bilag 2 (grøn linje).

Fase 2 - Afdækning af mulige løsninger

Da kvalitetskravene til PFAS-rensning fra Miljøstyrelsen endnu ikke er fastlagt, og da mængderne af perkolat endnu ikke kendes fuldt ud, anbefaler forvaltningen, at etablering af et eventuelt lokalt renseanlæg udsættes, indtil mængderne af perkolat kendes (fase 1), og der på den baggrund kan ske en vurdering af de oplistede muligheder for rensning.

Fase 2 vil, på baggrund af viden om mængden af perkolat, fra fase 1, og forventede meldinger om de fremtidige kvalitetskrav til PFAS-rensning, omhandle mulige løsninger for rensning af perkolat. Forventeligt igangsættes arbejdet i 2024 afhængig af udmeldingen fra Miljøstyrelsen.

Afhængig af mængden af perkolat og kvalitetskravene til PFAS-rensning vurderes følgende muligheder for rensning:

- Etablering af lokalt renseanlæg, herunder afklaring af ansvar og roller mellem Vejle Kommune og Vejle Spildevand
- Transport af perkolatet til rensning hos privat aktør
- Rensning af perkolatet hos og af Vejle Spildevand

Forvaltningen gør dog opmærksom på, at Vejle Kommune, ligesom andre kommuner med deponi, har modtaget et undersøgelsespåbud fra Miljøstyrelsen i juni 2023. På baggrund heraf er forvaltningen i gang med at udarbejde en plan for målinger og rapportering til Miljøstyrelsens godkendelse. Det kan ikke udelukkes, at resultaterne fra målingerne, og en evt. melding fra Miljøstyrelsen, kan have indflydelse på hvilke løsningsmodeller, der kan bringes i spil.

Økonomi

Byrådet godkendte den 14. december 2022, jf. pkt. 218, kvikbevillingen på de 8,0 mio. kr. til mulig etablering af perkolatrenseanlæg.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- & Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Reetablering af området og den fremtidige rensning af perkolat understøtter fokus på klima og bæredygtighed som en del af Vejle Kommunes nye resiliente bydel. Derudover er den fremtidige håndtering af perkolat et indsatsområde i Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2020-2032.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orientering af den fremlagte plan for fase 1 og 2 tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 - Nuværende omfangsdræn

Bilag 2 - Forslag til fremtidig omfangsdræn

Punkt 157: Beslutning om gennemførelse af pilotprojekter i delprojektet Borgersamlingen bæredygtigt forbrug i LIFE IP-projektet Beyond Waste

07.00.00-P20-1-22

Resume

Vejle Kommune deltager i delprojekt Borgersamling om mere bæredygtigt forbrug. Projektgruppen har nu omsat borgersamlingens anbefalinger til ni potentielle pilotprojekter, hvoraf minimum fem af projekterne skal gennemføres i løbet af 2024 og 2025. Udvalget skal træffe beslutning om, hvilket et af to pilotprojekter Vejle Kommune skal være projektejer på.

Sagsfremstilling

Borgersamlingen Bæredygtigt Forbrug er en del af LIFE IP-projektet Beyond Waste. I projektansøgningen har partnerkredsen forpligtet sig til at omsætte Borgersamlingens anbefalinger til mindst 5 pilotprojekter. Pilotprojekter skal gennemføres i perioden i begyndelsen af 2024 til udgangen af 2025. Der vil i processen sikres løbene videndeling på tværs af projektgruppen.

Udvalget blev præsenteret for borgernes anbefalinger og den videre proces i projektet den 19. juni 2023, jf. punkt 95. Der er identificeret følgende 9 mulige pilotprojekter i partnerkredsen:

Potentielle pilotprojekter	Bilag nr.
Fælles om at dele	1
Fælles om et bæredygtigt liv – Partnerskaber med boligforeninger	2
Lokal VE-produktion og energifællesskaber	3
Nye partnerskaber og potentialer på det nye genbrugsområde	4
Genbrugelig takeaway emballage	5
Klimafamilier 2.0 – værktøjer til at arbejde med borgernes forbrugsmønstre	6
Klimavenlige kulturaktører og institutioner	7
Mere vild natur på regionens grønne arealer	8
Værktøjer til kommunernes arbejde med scope 3 og borgernes forbrugsmønstre	9

Hver partner skal være projektejer for mindst ét projekt. Der har været gennemført en administrativ proces med henblik på at fordele projekterne på bedst mulig vis mellem partnerkredsen. I den forbindelse er de relevante projekter for Vejle Kommune Fælles om at dele og Fælles om et bæredygtigt liv – Partnerskaber med boligforeninger. Begge projekter understøtter Vejle Kommunes Klimaplan, Affalds- og Ressourceplan 2020 – 2032 og Resiliensstrategi. Hovedformålet med begge projekter er, i samskabelse med borgerne, at understøtte det gode bæredygtige liv i Vejle Kommune.

De to mulige pilotprojekter præsenteres herunder:

1. Fælles om at dele

Forvaltningen vil afsøge mulighederne for at skabe delefællesskaber, så den enkeltes behov for ejerskab af f.eks. redskaber minimeres. Derved er vi med til at opretholde og udbygge vores fælles levestandard. Vi vil forsøge at skabe nogle mere bæredygtige forbrugsmønstre og nedsætte det danske overforbrug af råstoffer. Det gøres ved at understøtte og synliggøre eksisterende muligheder for at dele/låne/leje forskellige ting, og muligheden for at bruge domænet Vejle Share afsøges. Samtidig undersøges muligheden for at identificere ildsjæle og potentielle samarbejdspartner. Derudover skal der ydes vejledning til, hvordan man lokalt kommer i gang med deleordninger.

2. Fælles om et bæredygtigt liv – Partnerskaber med boligforeninger

Forvaltningen vil afsøge muligheden for at understøtte og hjælpe eksisterende fællesskaber i boligforeninger med fokus på bytte, dele, genbrug, upcycling og reparation. Dette er et virkemiddel til at nedsætte det danske overforbrug af råstoffer og mindske affaldsmængderne.

For at skabe en varig ændring er det vigtigt, at der er lokalt ejerskab. Projektet skal derfor gennemføres i samskabelse med de involverede boligforeninger. Boligforeningerne skal have stor indflydelse på den præcise udformning af projektet, så det tilpasses de lokale rammer. Derudover skal der sikres et engagement, der kan gøre projektet levedygtigt.

De fulde projektbeskrivelser for de to projekter findes i bilag 1 og 2.

I henhold til den økonomiske ramme anbefales det, at Vejle Kommune kun er projektejer for ét pilotprojekt. Forvaltningen anbefaler pilotprojektet Fælles om at dele. Projektet vil potentielt komme flest mulige borgere i Vejle Kommune til gode og understøtte Vejle Kommunes borgere bredt set i den grønne omstilling. Af bilag 3 findes de øvrige projektbeskrivelser.

Økonomi

Det samlede projekt har et budget på kr. 800.000 til at dække ressourceforbruget ved gennemførelse af alle pilotprojekterne, heraf er 50% medfinansiering fra parterne. Vejle Kommunes andel er en femtedel, og projektet betaler 80.000 kr. til dækning af timer, og Vejle Kommune skal selv bidrage med timer svarende til 80.000 kr. Vejle Kommunes egen andel skal afholdes indenfor de nuværende ressourcer.

Klima og resiliensvurdering

Bæredygtigt forbrug handler både om at reducere forbrug, genbruge, sortere mere til genanvendelse samt, at skabe mindre affald i samskabelse mellem borgere og politikere. Alt vil således have direkte effekt på vores ressourceforbrug og klimaaftryk, og er derfor en vigtig brik i Vejles Kommunes Klimaplan, Ressourceplan og Den Grønne Mobilitetsplan.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Vejle Kommunes projektejerskab på pilotprojektet Fælles om at dele godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Bilag 1 Fælles om at dele

Bilag 2 Fælles om et bæredygtigt liv-partnerskab med boligforeninger

Bilag 3 Samlede projektbeskrivelser for projekt 3-9

Punkt 158: Rottebekæmpelse - takstændring for 2024

09.13.01-S55-1-23

Resume

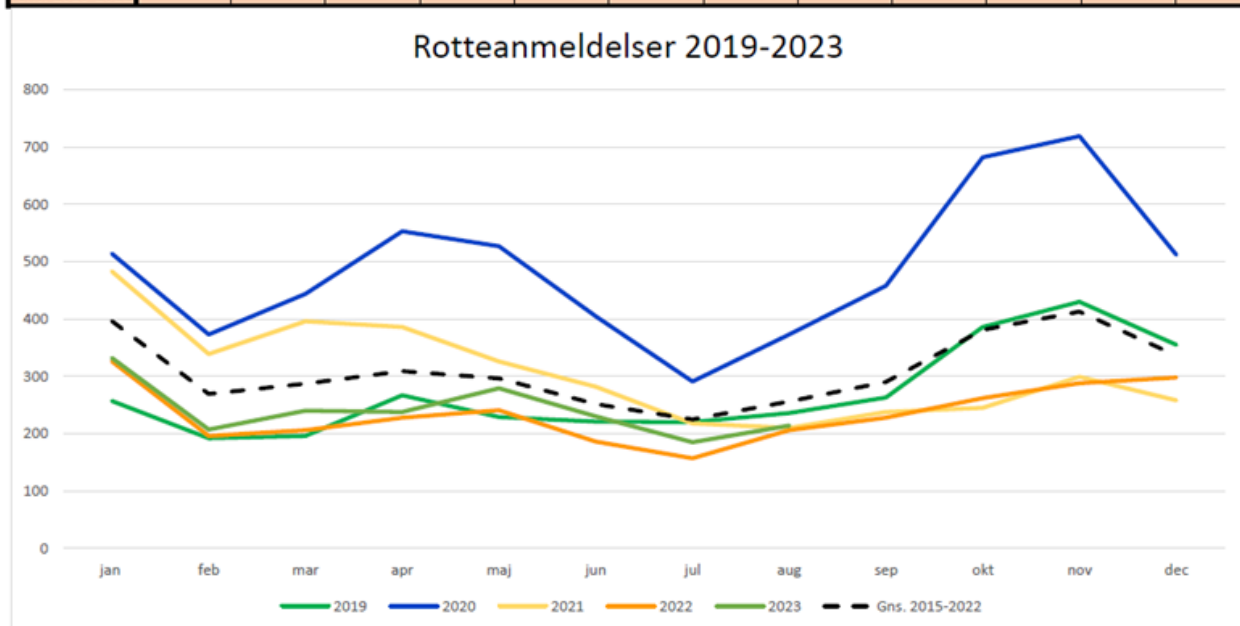
Udgifterne til rottebekæmpelse steg voldsomt i forbindelse med Corona-epidemien i 2020, men har efterfølgende stabiliseret sig på et lavere niveau. Gebyret til rottebekæmpelse kan derfor sættes ned fra 2024.

Sagsfremstilling

Under corona-epidemien i 2020 blev antallet af anmeldelser om forekomst af rotter næsten fordoblet. Dette medførte et større akkumuleret underskud. Klima-, Natur- og Miljøudvalget besluttede derfor den 6. september 2021 at hæve gebyret fra 2022 for at imødegå dette underskud de følgende år.

I årene efter 2020, hvor tallet af anmeldelser toppede, har antallet af anmeldelser været faldende og ligger nu på et væsentligt lavere niveau, selvom der er udsving fra år til år, se statistik nedenfor.

År / Md.	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	årligt
2015	519	308	308	281	268	251	221	250	310	428	477	438	4059
2016	457	313	279	290	246	214	214	242	307	384	431	310	3687
2017	323	207	265	227	273	228	219	254	272	359	386	307	3320
2018	355	225	203	312	262	225	259	278	245	304	273	211	3152
2019	257	192	196	267	229	221	220	236	263	386	430	355	3252
2020	514	373	444	553	527	405	291	373	458	682	719	512	5851
2021	483	339	396	386	326	282	218	210	238	245	299	258	3680
2022	326	196	206	228	241	186	157	206	228	262	288	298	2822
2023	332	207	240	238	279	230	185	214					1925
Gns. 2015-2022	396	269	287	309	297	252	225	256	290	381	413	336	3711

Økonomi

Da udviklingen af rotteanmeldelser nu har igen stabiliseret sig på et lavt niveau, kan vi nedsætte gebyret til rottebekæmpelse fra 2024. Ved en indtægt på 6,20 mio. kr. via gebyret til rotteanmeldelser forventes økonomien at være i balance, antaget at aktivitetsniveauet forbliver stabilt. Dette betyder en reduktion på ca. 1,5 mio. kr..

Grundet de nye skatteregler fra 1. januar 2024 vil gebyret til rottebekæmpelse ikke længere blive opkrævet via ejendomsskattebilletten. Der afventes nærmere information fra Opkrævning & Ejendomsskat om, hvordan gebyret opkræves fra 2024, samt hvilken betydning det har for den enkelte borger. Hvis der antages samme opkrævningsmodel som tidligere (via ejendomsskattebilletten), vil det for den enkelte borger betyde, at gebyret falder med ca. 15-16 kr. per 1 mio. kr. i ejendomsværdi.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget godkender, at gebyret til rottebekæmpelse nedsættes til 6,20 mio. kr. fra 2024.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 159: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resume

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 19 . januar 2022 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Indvielse af dige i Høll den 18. november 2022, fra kl. 12.00 - 14.00 (har ikke været på tidligere).
- Opfølgende samarbejde mellem KNMU, TU og bestyrelsen i Vejle Spildevand den 4. september, fra kl. 16.00 - 17.30
- Årsmøde i klimapartnerskab med landbruget den 29. september, fra kl. 09.00 - 15.00

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 160: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resume

Meddelelser til og fra Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkning.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 161: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resume

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkning.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Lars Schmidt var fraværende.